

**STEG
FÖR
STEG**

Våra åsikter

Steg för Steg rf

Adress: Nordenskiöldsgatan 18 A Storalånggatan 60
00250 HELSINGFORS 65100 VASA

Telefon: 040 504 37 55 verksamhetskoordinator
040 845 33 68 regional koordinator i
södra Finland
040 567 92 57 regional koordinator i
Österbotten

E-post: stegforsteg@fduv.fi

www: www.stegforsteg.fi
www.facebook.com/stegforsteginformerar

Steg för Stegs årsmöte godkände år 2017 ett målprogram för åren 2018-2020. Målprogrammet lyfte upp medlemmars åsikter, som vi hade samlat in på diskussionsträffar, workshoppar och styrelsemöten.

Målprogrammet omarbetades och heter nu Våra åsikter.
Häftet Våra åsikter godkändes av styrelsen år 2022.

SE MIG
SOM JAG
ÄR!

Innehåll

Vad är Steg för Steg?	6
Vår värdegrund	7
Vi anser att	8
Hur vi påverkar	9
Våra åsikter	10
• Utbildning	10
• Arbete	11
• Daglig verksamhet	12
• Boende	13
• Tillgänglighet	14
• Attityder	16
• Individuellt stöd	16
Vår verksamhet	18
• Lokal verksamhet	18
• Erfarenhetstalarnas verksamhet	19
• Evenemang och utbildningar	19
• Kampanjer	20

Vad är Steg för Steg?

Steg för Steg är en förening för och med personer med intellektuell funktionsnedsättning. Vi arbetar för att personer med intellektuell funktionsnedsättning ska synas och höras i samhället. Vi vill dela med oss av våra erfarenheter. Vi vill besluta om frågor som är viktiga för oss.

Vi vill att personer med intellektuell funktionsnedsättning ska ha samma rättigheter och friheter som alla andra. Vi vill att personer med intellektuell funktionsnedsättning själva ska få bestämma och arbeta och bo som de vill.

I det här häftet beskriver vi vår värdegrund och våra åsikter.

Vi berättar om teman som är viktiga för oss. Vi kommer med förslag om hur Finland kan bli ett bättre land att leva i.

Mycket har blivit bättre de senaste åren men det finns fortfarande mycket kvar att göra.

Värdegrund:

Vår värdegrund är de värderingar vi har.

Alltså vad vi tycker om olika frågor.

Värderingar kan vara något vi önskar.

Värderingar handlar om vad vi tycker att är rätt och fel.

Vår värdegrund

Steg för Steg är en förening som arbetar för mänskliga rättigheter för alla.

Det betyder att alla har rätt till arbete, utbildning och liknande.

Vår värdegrund är baserad på FN:s deklaration om mänskliga rättigheter och på FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Vår värdegrund är att alla människor är lika mycket värda.

FN:s deklaration om mänskliga rättigheter:

Förenta Nationernas (FN) deklaration om mänskliga rättigheter är ett papper som flera länder skrivit under. Deklarationen berättar om vilka rättigheter alla människor borde ha.

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning:

En konvention är mera exakt än en deklaration. Den kan handla om rättigheter för en mindre grupp, till exempel barn, flyktingar eller personer med funktionsnedsättning. Den här konventionen handlar om vilka rättigheter personer med funktionsnedsättning borde ha.

Vi anser att:

- Alla ska ha rätt att bestämma över sitt eget liv.
- Alla ska mötas med förståelse och respekt, på sitt eget modersmål och på en sådan nivå att alla förstår.
- Vi tycker att samhället, till exempel myndigheter och politiker, ska se till att alla får det stöd de behöver.
- Steg för Steg arbetar för att personer med intellektuell funktionsnedsättning ska få bestämma om sitt eget liv.
Steg för Steg arbetar mot diskriminering och mobbning.

Hur vi påverkar

Steg för Steg är en intresseförening.

Vi arbetar för personer med intellektuell funktionsnedsättning.

Det är viktigt för oss att personer med intellektuell funktionsnedsättning kan påverka i samhället.

Påverkansarbete betyder att vi syns och hörs i samhället.

Vi är med i styrelser och organisationer som arbetar med frågor som är viktiga för oss.

Vi samarbetar med andra föreningar i Finland och Sverige som arbetar för personer med intellektuell funktionsnedsättning.

Våra erfarenhetstalare och medlemmar berättar om vad vi gör på olika uppdrag, i media, på diskussionsträffar och ansikte mot ansikte på gator och torg.

Erfarenhetstalare:

Steg för Steg har utbildat erfarenhetstalare.

En erfarenhetstalare berättar om sina erfarenheter om hur det är att leva med en intellektuell funktionsnedsättning.

Våra erfarenhetstalare besöker skolor, arbetsplatser, föreningar och andra ställen.

Vi sprider lättläst information till våra medlemmar på vår webbplats, sociala medier, i vårt medlemsblad och våra broschyrer.

Vi sprider även information till allmänheten.

Alla ska veta att vi finns, både beslutsfattare och andra personer.

Våra åsikter

De åsikter vi lyfter upp i det här häftet är åsikter som Steg för Steg har i olika frågor.

Det här tycker våra medlemmar:

Utbildning

- Barn med intellektuell funktionsnedsättning ska få gå i grundskolor nära sina hem.
- Barn med intellektuell funktionsnedsättning ska få det stöd de behöver i skolan, vid behov både skolgångsbiträde och fysiska hjälpmedel.
- Det ska finnas flera olika utbildningar att välja mellan efter grundskolan.
- Det ska vara lättare för unga med intellektuell funktionsnedsättning att komma in på yrkesskolor.

Flera skolor borde ordna “pröva på”-dagar då man kan bekanta sig med skolan.

- Det ska vara lättare att få arbete efter studierna. Det är viktigt att det finns tillräckligt många studiehandledare och kuratorer.

Arbete

- Flera personer med intellektuell funktionsnedsättning ska delta i arbetslivet.
- Lönen ska bli bättre. Arbetsersättningen ska höjas.
- Flera utlokaliserade arbetsplatser ska finnas.
- Alla som klarar av att arbeta ska få den lön de har rätt till. Det ska hellre vara lön än arbetsersättning.
- Vi vill själva bestämma vad vi gör med vår lön eller arbetsersättning. Pengarna ska betalas till det egna kontot.
- Ingen ska bli mobbad eller diskriminerad på sin arbetsplats.

Texten fortsätter på följande sida.

- Flera arbetslivstränare ska anställas för att flera ska få hjälp med att hitta arbete.
- De som arbetar med ett utlokaliserat arbete ska få ett riktigt arbetsavtal.
- De som arbetar med ett utlokaliserat arbete ska ha rätt till arbetsplatshälsovård och andra förmåner.
- Alla ska ha rätt att utbilda sig vidare. Även de som arbetar på arbetscentraler eller med ett utlokaliserat arbete.
- Det ska bli lättare att arbeta fast man får pension. Det ska alltid löna sig att arbeta.

Daglig verksamhet

- Den dagliga verksamheten ska utvecklas så som brukarna önskar.
- Alla ska ha rätt att få bestämma mer om den dagliga verksamheten. Personalen inom den dagliga verksamheten bestämmer för mycket.
- Daglig verksamhet får inte vara det enda alternativet. Det ska gå att välja andra sätt att sysselsätta sig på.

Arbetslivstränare

En arbetslivstränare är någon som hjälper dig med att hitta jobb.

- Det ska finnas flera möjligheter att tillsammans påverka den dagliga verksamheten som till exempel gemensamma planeringsmöten och brukarråd.
- Brukarråden ska få mera makt och kunna påverka mer.

Boende

- Alla ska ha rätt till ett eget hem.
- Institutionsboende ska enbart vara det sista alternativet.
- Boendet ska ordnas enligt hur de som bor där vill bo. Personen ska vara med i planeringen från början.
- Det ska finnas flera alternativ att välja mellan. Man ska själv få bestämma hur man vill bo.

Texten fortsätter på följande sida.

Brukarråd:

En brukare, eller servicetagare, är någon som bor på ett boende eller deltar i daglig verksamhet.

Brukarna kan ha ett brukarråd som träffas och diskuterar olika önskemål.

Brukarråden ger råd men har inte så mycket makt.

Brukarråden kan även kallas råd för servicetagare.

Institutionsboende:

Ett institutionsboende är inte ett vanligt hem.

Det är ett ställe där människor vårdas och tas om hand.

De får inte bestämma om sitt liv.

Institutionerna kan se ut som sjukhus.

- Den som vill ska få delta i boendeträning.
- Flera boenden ska anlita Steg för Stegs boendevärderare.
- Ingen ska behöva flytta eller bo sämre på grund av konkurrensutsättning.
- Man ska få service på svenska.

Tillgänglighet

- Alla ska kunna röra sig i staden eller kommunen. Det ska finnas hissar, ramper, god belysning och bra akustik.
- Det ska finnas tillgänglig information, till exempel tydliga lättlästa texter och skyltar.
- Myndigheter ska ge mer tillgänglig och lättläst information.

Boendevärderare:

En boendevärderare är en person som har erfarenhet av att bo på olika boenden.

Utvärderaren kan besöka ett boende och intervjua dem som bor där.

Man kan berätta vad man tycker om sitt boende för utvärderaren.

Konkurrensutsättning:

Konkurrensutsättning betyder att företag eller instanser tävlar om att erbjuda en service eller tjänst, till exempel boende eller dagverksamhet.

Ofta säljer kommunen eller välfärdsområdet ut en service som den tidigare själv har tagit hand om.

- För de som har svårt att tala, se eller höra bör det finnas andra sätt att få information, till exempel teckenspråk, syntolkning och alternativ och kompletterande kommunikation (AKK).
- Alla ska ha rätt till service nära sitt hem. Butik, post, bank och liknande byggnader ska vara tillgängliga och finnas nära.
- Kollektivtrafiken ska bli bättre och mera tillgänglig. Det måste finnas tydliga skyltar och det ska vara lätt att ta sig in på till exempel bussar och spårvagnar.
- Personer med intellektuell funktionsnedsättning ska ha rätt till gratis lokaltrafik i storstäder.
- Alla som behöver ska ha rätt till färdtjänst och det bör fungera likadant i alla kommuner. Det är viktigt att det finns möjlighet att ringa till en bekant chaufför.
- All information och alla tjänster får inte bli elektroniska. Man ska kunna klara sig utan dator.

Alternativ och kompletterande kommunikation, alltså AKK:

Personer som inte kan tala eller som har svårt att tala kan använda AKK för att göra sig förstådda. AKK är till exempel stödtecken, bilder, bliss och kommunikationsprogram.

Attityder

- Attityder handlar om hur vi behandlar varandra.
- Personer med intellektuell funktionsnedsättning är en viktig del av vårt samhälle.
- Stoppa diskriminering och mobbning av personer med intellektuell funktionsnedsättning. Alla ska mötas med respekt och tas på allvar.

Individuellt stöd

- Alla ska ha rätt till det stöd de behöver.
- Det ska vara möjligt att få personlig assistans.
- Hjälpmedel är också individuellt stöd. Alla ska ha rätt att få de hjälpmedel de behöver.

Personlig assistans:

En del personer med funktionsnedsättning behöver mycket hjälp.

Då kan de ha rätt till en personlig assistent.

En personlig assistent hjälper dig i hemmet eller på din fritid.

En personlig assistent är anställd och får lön.

- Kommunerna ska göra mera för att de frivilliga stödpersonerna ska bli flera.
- En stödperson får inte ersätta personlig assistans.
- Alla har rätt till stöd på sitt modersmål. Det måste finnas stödpersoner och personliga assistenter som talar svenska, och även personer som förstår teckenspråk eller annan kommunikation.
- Intressebevakarens service bör vara avgiftsfri. De som har en intressebevakare har rätt att veta hur mycket pengar de har och få stöd i att bestämma om sin ekonomi.

Stödperson:

Alla kan ha rätt till en stödperson.

En stödperson gör olika saker med dig på din fritid en eller några gånger i månaden.

Stödpersonen är inte anställd utan ställer upp frivilligt.

Om du vill kan du ansöka om att få en stödperson via SAMS vänverksamhet.

Vår verksamhet

Steg för Stegs mål är att de punkter vi lyfter upp under rubriken Våra åsikter blir verklighet. Det gör vi genom olika former av verksamhet.

*Vi vill att personer med
intellektuell funktionsnedsättning
ska ha likadana rättigheter som alla andra.*

Vår verksamhet består av fyra delar:

- Lokal verksamhet
- Erfarenhetstalarnas verksamhet
- Evenemang och utbildningar
- Kampanjer

Lokal verksamhet

Steg för Steg har verksamhet på många orter i Svenskfinland.

Våra lokala grupper samlar medlemmar där de bor och driver påverkansarbete lokalt.

Vi ordnar diskussionsträffar med olika teman.
Vi ordnar evenemang och deltar på marknader
för att öka vår synlighet.

Lokal verksamhet gör att föreningen växer
och vi får nya medlemmar.

Erfarenhetstalarnas verksamhet

Steg för Steg har erfarenhetstalare som besöker
till exempel skolor, utbildningsenheter och föreningar
för att berätta om sina erfarenheter
av att ha en intellektuell funktionsnedsättning.
Det är viktigt att påverka vad människor tycker.

Vi har erfarenhetstalare i södra Finland, i Österbotten
och på Åland.

Evenemang och utbildningar

Föreningen ordnar regelbundet utbildningar,
diskussionsträffar, workshoppar och andra evenemang.
Största delen av de evenemang vi ordnar
riktar sig till personer med intellektuell
funktionsnedsättning.
Vi ordnar även regelbundet utbildningar
för föreningens handledare.

Texten fortsätter på följande sida.

Varje år samlar vi våra medlemmar på en Storträff eller på FDUV:s förbunds kongress. Då håller vi årsmöte och planerar föreningens verksamhet.

Kampanjer

Det är viktigt för oss att påverka på olika sätt.

Därför ordnar vi regelbundet kampanjer.

Med en kampanj lyfter vi upp en viktig fråga som vi vill påverka.

Vi koncentrerar oss på bara en viktig fråga för att lättare kunna skapa förändring.

Under en kampanj påverkar vi politiker och beslutsfattare

men också allmänhetens attityder.

Vi vill synas och höras i samhället!

Allmänhetens attityder:

Vad alla människor i samhället tycker och tänker.